

Projektas LIFE: finansavimas ateities žalesiems miestams

Aušra Šmitienė

projekto „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ vadovė

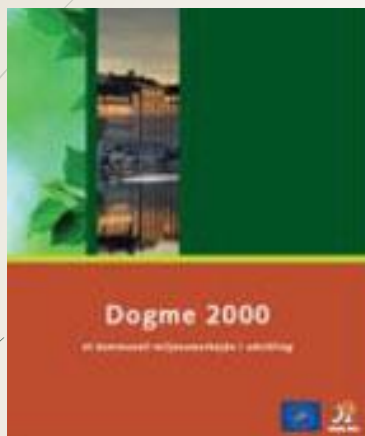
www.lifeprojektai.lt

1

apva

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra

LIFE projektai Šiaulių regione

Dogme 2000 – aplinkosaugos vadybos modelis savivaldybės lygiu

LIFE04 ENV/DK/000071

Kopenhagos savivaldybė
(partneris – Šiaulių miesto savivaldybė)

Degraduojančių europinės svarbos buveinių atkūrimas Lietuvos valstybiniuose parkuose

LIFE10 NAT/LT/000117

Salantų regioninis parkas
(partneris – Kurtuvėnų regioninis parkas)

Baltijos šalių veiksmai siekiant sumažinti Baltijos jūros taršą pavojingomis medžiagomis

LIFE07 ENV/EE/000122

Balti Keskkonnafoorum MTU
(partneris – Šiaulių RAAD)

Turinys

- **Kas yra LIFE?**
- **LIFE prioritetai žaliesiems miestams**
  - **Kelių taršos problemos sprendimas**
  - **Žalieji stogai prieš klimato kaitą**
  - **Daugiaekonominė kaimynystė**
- **Finansavimo sąlygos**

Kas yra LIFE?

LIFE programa – ES aplinkos ir klimato politikos finansavimo programa

- **LIFE programos tikslas** – prisidėti prie ES aplinkos ir klimato kaitos politikos įgyvendinimo pasiūlant ir išbandant inovatyvius sprendimus.
- Europoje finansuota apie 4700 projektų nuo 1992 metų;
- Lietuvoje vykdyta 18 projektų;
- 2014–2020 m. periodui skirta 3,4 mlrd. Eur.

- **Pagrindiniai dokumentai:**
- LIFE Reglamentas (2013 m. gruodžio 11 d. ES Reglamentas Nr. 1293/2013);
- LIFE Daugiametė darbo programa 2014–2017 m. (2014 m. kovo 19 d. EK sprendimas)

LIFE prioritetai žaliesiems miestams

aplinka ir sveikata, įskaitant chemines medžiagas ir triukšmą;

oro kokybė ir emisijų mažinimas miestų aplinkoje;

nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų ar planų parengimas.

LIFE tema: aplinka ir sveikata, įskaitant chemines medžiagas ir triukšmą

1. Projektai, kuriais siekiama **miestų teritorijose nustatyti nuolatinės mažos triukšmo taršos zonas**, kuriose būtų leidžiami tik elektra varomi automobiliai arba taikomi kiti vienodai veiksmingi mažos triukšmo taršos zonos metodai.
2. **Tankiai apgyvendintose miestų teritorijose** įgyvendinami projektai, kuriais siekiama sumažinti **kelių ir kitos transporto infrastruktūros keliamą triukšmą** įrengiant nedaug triukšmo keliančius paviršius, kurių būvio ciklo sąnaudos būtų panašios į standartinių paviršių, bet gerokai sumažėtų triukšmo lygis.

SPAS – Garsą ir kietąsias daleles sugerianti sistema

Projekto esmė: išspręsti kietųjų dalelių taršos problemą montuojant filtrus pakelėse ant paviršių kartu su triukšmo barjeriais. Tikslas – išbandyti ir optimizuoti šią sistemą įvairiuose keliuose, vietovėse.

Projekto rezultatai:

- sistema sumažino kietųjų dalelių koncentraciją ore 15–30 %, o triukšmą – 7 dB
- sukurti ir išbandyti optimaliausiai veikiantys ir perdirbami filtrai ir barjerai
- sukurtos trys parodomosios sienos su filtrais ir barjeriais (viso 564 m) skirtingose vietose ir skirtingomis sąlygomis

LIFE06 ENV/A/000345

- Koordinatorius: Magistrat der Landeshauptstadt Klagenfurt, Austrija (vietinės valdžios institucija)
- Visas biudžetas: 2.484.067 €
- ES įnašas: 1.204.533 €
- Projekto trukmė: 2006.10.01 iki 2009.12.31 (3 m.)
- Projekto svetainė ir aprašymas:
http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dspPage&n_proj_id=3064; <http://www.life-spas.at/deutsch/startseite.htm>

LIFE06 ENV/A/000345

LIFE tema: oro kokybė ir emisijų mažinimas miestų aplinkoje

1. **Vietos ir regioniniai energetikos projektai**, kuriais siekiama pagerinti oro kokybę ir sumažinti atmosferoje esančių kietųjų dalelių išmetimą jų **išmetimo vietose** tose vietovėse, kuriose ir toliau **naudojami šildymo įrenginiai, deginantys daug anglies ir biomasės**.
2. Projektai, kuriais skatinama tinkamai naudoti **aukštos kokybės biomasės deginimo** įrenginius (pvz., ypač mažo dulkių kiekio technologijos, labai efektyvios ir švarios deginimo ir kontrolės technologijos, šilumos saugyklos).
3. **Tvaraus judumo projektai**; vykdant šiuos projektus daugiausia dėmesio skiriama švaresniam važiavimui realiomis sąlygomis, **elektra varomų ar itin mažataršių** transporto priemonių naudojimui, švarių alternatyvių degalų vartojimui, **naujoviškoms viešojo transporto priemonių modifikavimo programoms**, alternatyviai transmisijos technologijai (pvz. elektros energija arba vandeniliu varomos transporto priemonės), **didelio poveikio mažos taršos zonų**, taip pat kelių kainodaros sistemų taikant pažangius prieigos kriterijus ir vartojimo prekių etiketes (didmiesčių teritorijos) plėtojimui ir nustatymui, ir **naujoviškų logistikos platformų** naudojimui prekių galutinio etapo pristatymui.

LIFE tema: oro kokybė ir emisijų mažinimas miestų aplinkoje

Miestų aplinka

- Projektai, kuriais **įgyvendinama integruota ir išsami tvaraus miestų planavimo ir projektavimo politika**, taikant naujoviškus metodus, susijusius su viešuoju miesto transportu, tausiais pastatais, efektyviu energijos vartojimu ar miesto biologinės įvairovės išsaugojimu.

GRACC – Žalieji stogai prieš klimato kaitą

12

- Projekto esmė: populiarinant žaliuosius stogus ir tobulinant jų kokybę, gerinti prisitaikymą prie klimato kaitos.
- Žalieji stogai:
  - ❖ sukuria geresnę izoliaciją ir sumažėja energijos suvartojimas;
  - ❖ Sugeria lietaus vandenį ir pagerina vandens nutekėjimą;
  - ❖ Padidėja miesto CO₂ sugėrimas;
  - ❖ Sušvelnina miesto „karščio salos efektą“.
- Projekto tikslai:
  - ❖ Skleisti informaciją ir patirtį apie žaliuosius stogus;
  - ❖ Žaliųjų stogų planavimo politika valdžios institucijoms;
  - ❖ Dirbti su 10 vietinių organizacijų siekiant įgyvendinti žaliųjų stogų planavimo politiką;
  - ❖ Nustatyti galimas problemas įrengiant žaliuosius stogus ir pasiūlyti sprendimus.

LIFE07 ENV/UK/000936

- Koordinatorius: Groundwork Sheffield (NVO)
- Visas biudžetas: 914.213 €
- ES įnašas: 454.905 €
- Projekto trukmė: 2009–2011 m.
- Projekto svetainė: http://www.thegreenroofcentre.co.uk/green_roof_code
- Projekto aprašymas:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.createPage&ref=LIFE07%20ENV/UK/000936>

LIFE Prisitaikymo prie klimato kaitos prioritetai

- ✓ **Prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų įgyvendinimas:**
  - regioniniai ir tarpvalstybiniai projektai;
  - miestų prisitaikymas ir žemės naudojimo planavimas.
- ✓ **Žaliosios infrastruktūros miestuose** skatinimas ir plėtra.
- ✓ **Mažo anglies dioksido kiekio strategijų demonstravimas** regioniniu lygiu.

LIFE LUGO + BIODINÁMICO – Daugiaekonominės kaimynystės planavimas kaip miesto atsparumo modelis

15

LIFE14CCA/ES/000489

Projekto esmė:

- ▶ Lugo mieste (Ispanija) įgyvendinti novatorišką miestų planavimo strategiją, kuri leistų išlaikyti atsparią miesto struktūrą pritaikant prie klimato kaitos padarinių ir mažinant jų poveikį.

Planuojami rezultatai:

- ▶ Pagerinti žaliųjų erdvių susisiekimą;
- ▶ Bio-klimatinės kaimynystės kūrimas, kuri praktiškai nenaudoja energijos ir yra suplanuota naudojant vietinius medienos išteklius;
- ▶ Žaliųjų erdvių sukūrimas;
- ▶ Miesto dizaino pritaikymo prie klimato kaitos sprendimų katalogas;
- ▶ „Mikro-klimatinių komforto zonų“ - gyvenamųjų kvartalų planavimas;
- ▶ Informacinio centro iš vietinės medienos (remiamas vietinis medienos sektorius), kuris turėtų nuliui artimą energijos balansą, sukūrimas;

- Koordinatorius: Lugo miesto savivaldybė
- Visas biudžetas: 3.588.551 €
- ES įnašas: 1.793.130 €
- Projekto trukmė: 2016–2020 m.
- Projekto svetainė: <http://www.lugobiodinamico.eu/>
- Projekto aprašymas:

http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=search.dsPage&n_proj_id=5429

LIFE14CCA/ES/000489

LIFE projektų finansavimo sąlygos

➤ PAREIŠKĖJAI:

- ES įsteigti vieši ir privatūs juridiniai subjektai;
- Projektai gali turėti partnerius (dažniausiai 1 – 5).

➤ FINANSAVIMAS:

- Projekto dydis nuo 0,5 iki 5 mln. Eur;
- 55-60 % ES subsidija;
- Iki 25 % LT finansavimas (Aplinkos ministerija finansuoja iki 25 proc. tinkamų finansuoti išlaidų veikloms įgyvendinamoms LT teritorijoje).

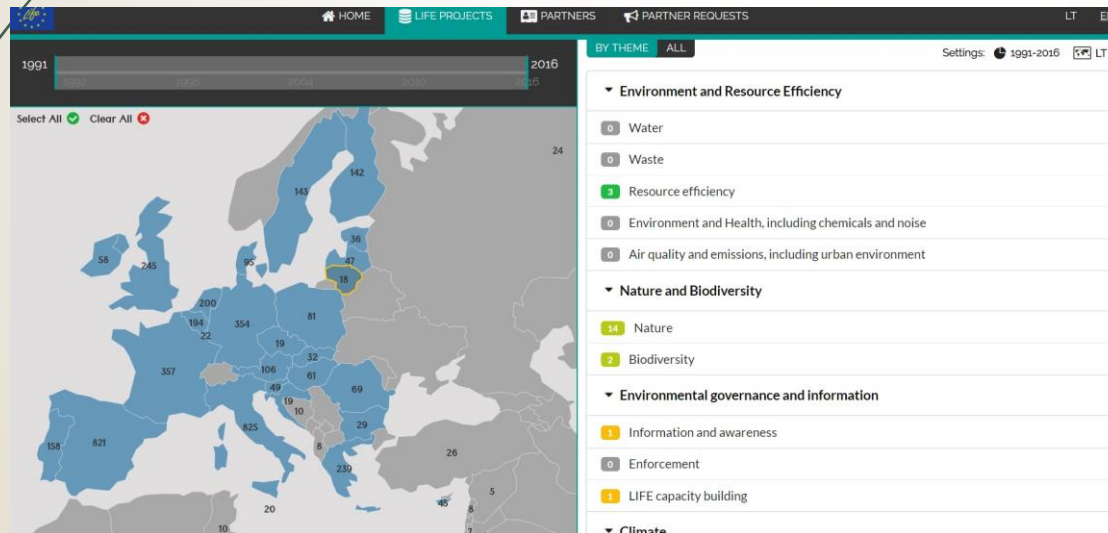
LIFE projektų tipai

Bandomieji projektai	Demonstraciniai projektai	Geriausios praktikos projektai (tik klimato)	Informavimo, informuotumo didinimo ir sklaidos projektai (tik GIE, GIC)	Integruotieji projektai (ir techninės pagalbos projektai)
<p>Taikoma nauja ar neišbandyta technika ar metodas + nauda aplinkos ar klimato srityje + bus galima taikyti platesniu mastu.</p>	<p>Veiksmai, metodika ar principai įgyvendinami + bandomi + vertinami + skleidžiami + nauji ar konkrečiomis sąlygomis nežinomi + galės būti taikomi kitais atvejais panašiomis aplinkybėmis.</p>	<p>Tai projektai, kuriuos vykdant taikoma tinkama, ekonomiškai efektyvi pažangiausia technika, metodai ir principai.</p>	<p>Tai projektai, kuriais siekiama palaikyti ryšius, skleisti informaciją ir didinti informuotumą aplinkos ir klimato politikos srityse.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įgyvendinami didelėje teritorijoje (regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu mastu); • Įgyvendinami nacionaliniai ar regioniniai aplinkos ar klimato kaitos planai bei strategijos; • Pritraukiami kiti nacionaliniai ar ES finansavimo šaltiniai; • Įgyvendinimo laikotarpis 5-10 metų; • Projekto dydis apie 10 mln. Eur.

Projekto „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ pagalba pareiškėjams

1. Konsultacijos pareiškėjams;
2. Seminarai;
3. Metodinė medžiaga;
4. Partnerių paieškos bazė: <http://db.lifeprojektai.lt/>

Daugiau informacijos: www.lifeprojektai.lt

Rašykite: info@lifeprojektai.lt